У Романихи заслабла корова. Лежала на соломі і сумно дивилася великими сивими очима. Ніздря дрожали, шкіра морщилася — дрожала ціла у горячці. Пахло від неї слабістю і болем страшним, але німим. В таких випадках найбільше жаль, чому худобина не може заговорити і поскаржитися.

— То очі виде, що вона не буде. Може би, й поміг що, якби то кров, а то хтось кинув оком на ню, бодай му повілізали, та й тепер нема ради. Здайтеси на бога — може, вас потішить...

Так казав їлаш, що знав до худоби.

— Ой Ілашку, видко, що не буде, але як її не буде, та й мене не треба. Я цілий свій вік змарнувала, аби коровки дочекатиси. Від чоловіка лишила-м си, син умер у воську, а я кірвала та робила і ніч і день. Такі зимові ночі довгі, а я до днини прєду, аж ми пушки спухають, аж пісок у очах стає. Лиш один бог знає, як я тот грейцір гірко претала, заки напрєтала...

— То, видите, бідному то все так, а хоть би-с руки зробив по лікті, та й нічого з того не буде! Уже так є, та й що діяти? Треба якось так жити...

— Та й не знати, що свої голові робити, та й що діяти, та й хто би мені раду дав?

— Ще кличтеси на яку днинку, аби-сте службу наймили та й обідець зробили. Або дайтеси на відпуст Івана Сучавського; кажуть, що багато помагає.

— Ой, вже я си покликала і на днинку, і на Зарваницьку матір божу, і кличуси на Івана Сучавського.

— Може, кажу, бог вам поможе, як здастеси на него. Най вам бог дасть якнайліпше.

І Їлаш пішов.

Романиха сіла коло корови і пильнувала її, аби не згибла. Давала їй, що мала найліпше, але вона не хотіла нічого їсти. Лиш дивилася на бабу і жалю їй завдавала.

— Маленька, маленька, що тебе болить? Не лишєй стару бабу без лижки молока. Потіш ні хоть трошки.

І гладила корову по чолі і попід горло, і голосила над нею.

— Де, де я година стєгнутиси на другу?! Ані пушок зложити, ані гли прімкнути вже-м не година; де мені на старість за корову дбати?

Корова дрожала, а Романиха її накрила своїм кожухом і чипіла над нею, розгорнена, на морозі. Сама дзвонила зубами, але не відступала.

— А може, це за гріхи так мене бог карає? Бо не раз я через тебе, небого, нагрішила! Десь межі трошки підпасла, десь гарбузик урвала, десь пасиночок уломила. Але я ніколи нікому молока не жєлувала. Десь дитина занеможе, десь жінка у злогах, а я йду з горнєтком та й несу молочка. Та й сирця я роздавала людем до кулешки. Господи, не карай ні тєжко — бідну одову. Нічо вже чужого не порунтаю, лиш даруй ми корову!

Отак до пізньої ночі Романиха голосила над коровою. Кропила її свяченою водою, але ніщо не помагало. Вона розтягла ноги на цілу стаєнку і гонила боками, аж рикала. Баба гладила, обіймала, приговорювала, але таки нічого не могла вдіяти.

Місяць освічував стаєнку через двері, і баба виділа кожний рух корови. Вона врешті піднялася. Ледво держалася на ногах. Розглядалася по стаєнці, як би прощалася з кожним кутом.

Потім упала на солому і розтяглася як струнва. Романиха приклякла коло неї і шурувала її віхтем. Сама не знала, що з нею діється. Потім корова зарикала голосно і почала бити ногами. Романисі зробилося горячо, жовто в очах, і, закервавлена, впала. Корова била ногами і роздирала бабу на кавалки.

Обі боролися зі смертю.